

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. III. Purissima doctrina Jesu Christi compendiosè tradita in sermone
supra montem facto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

possit, ut attollat se vel minimum supra statum suum naturalem, magis retardabitur ab eo, quam promoventur. Si bene humiliare se noverit in abyfso sui nihili; scriptum est: *Qui se humiliat, exaltabitur.* Sed fortassis unum non minus impossibile est altero, nisi ipsemet Deus id faciat ex infinita miseratione sua.

Discursus hic pii nostri Ecclesiastici erat aliquantisper ni-

miùm spiritualis pro captu Onesimi, qui nulla præbebat singularis ex eo hausta voluptatis indicia (siquidem sensibus plus æquo immersi tam parùm capiunt ex rebus spiritus ut has velut Chimæras aspiciant) maximum autem ostendebat desiderium audiendi unam e concionibus Jesu Christi. Mox tuis annuam votis, respondit Ecclesiasticus. Audi & attende solemter.

Luc. 14.

ARGUMENTUM.

Purissima doctrina Jesu Christi compendiosè tradita in sermone supra montem facto.

ARTICULUS. III.

Differentia inter conciones Jesu Christi, & illas Scribarum & Phariseorum.

HAud levis erat differentia inter prædicationes Jesu Christi & illas Scribarum, Phariseorum & Legis Doctorum. Nam 1. Jesus Christus prædicabat cum potestate supremâ veluti verus Deus & omnipotens Legislator: alii non loquebantur nisi velut simplices legis expositores, qui sæpe sæpius non explanabant nisi solas, quas in sacrificiis observari oportebat, cæremonias. 2. Loquebatur is cum magno spiritus fervore; & multo melius adhuc suis instruebat exemplis, quam verbis: illi loquebantur aridè, jejunè & oscitanter & adhuc tantummodò verbis, absque exemplis. 3. Circumfere-

bat ille miram eloquentiæ suavitatem in labiis suis, tantaque demulcebat aures voluptate, ut omnes catervatim inquirent ipsum in desertis, & sæpius tres integros dies consisterent ibi, obliti curas corporis & cuncta terræ negotia, rapti extra semetipfos audiendo discurrentem illum de rebus cœli, omnesque confiterentur, nunquam audivisse se sic hominem loqui; sed quod præcipuum erat, confirmabat omnia hæc, quæ dicebat, miraculis omninò manifestis, iisdemque plurimis: Scribæ & Pharisei his omnibus destituebantur, nec quidquam illorum possidebant. 4. Denique Jesus Chri-

Christus docendo exterius, pollebat virtute illuminandi interius animas & omnia penetrandi corda, eoque loqueretur & abundantiam cordis sui & ardentissimo erga salutem animarum zelo; alii, qui non nisi externam declamabant voce, poterant ferire aures, sed carebant facultate tangendi & commovendi corda.

Doctrina Jesu Christi acriter oppugnat spiritum sæculi.

Verum quidem est, quod omnia, quæ habemus de Jesu Christo in Evangelio, appareant admiranda; videtur tamen conficere nobis voluisse, Epitomen omnium eorum, quæ pulcherrima, utilissima & maxime necessaria sunt doctrinæ suæ, in admirando illo supra montem habito sermone, ubi paucis verbis prosternit & evertit omnem spiritum sæculi, quem ex integro oppositum demonstrat spiritui Dei.

Quisnam sit hic mons, in quo prædicavit Christus pulchrum hunc sermonem,

Mons hic, quo utebatur velut pulpito, quemque conscendit ad faciendum ibi insignem hunc sermonem, quique jam designabat doctrinæ, quam hominibus explanare volebat, sublimitatem, non est mons Olivarum, sicut aliqui existimabant, nec mons Thabor, juxta opinionem sancti Hieronymi. Sed ii, qui accuratè descripserunt terram sanctam à seipsis prius perlustratam, uti Breidenbachius, Adrichomius & alii, asserunt, hunc esse montem specialem, qui ho-

diedum adhuc retineat nomen montis Jesu Christi, eoque sapius secesserit in ipsum ad faciendum ibi orationem suam, & capiendum post labores suos modicum quietis. Dicunt montem hunc esse altitudinis mediocris, sed pulchritudinis omnino singularis, totum amoenissimo coopertum virore, herbarum, florum, arborum; insuper ipsius aërem, qui maximæ est temperiei, constituere ex ipso mansionem omnino idoneam recollectioni & contemplationi: distat is non nisi stadio à civitate Capharnaum, versùs partem Occidentalem & admodum vicinus mari Galilææ. Jesus Christus sapius ex hoc monte suum sibi struebat oratorium, ibique plures exiebat noctes integras in oratione, sicut etiam faciebat dispositurus se ad enuntiandum ibi magnum hunc, insignem hunc & efficacem sermonem cujus me tibi contexere desideras narrationem.

Erat ipsi animus faciendi quasi synopsis omnium suorum aliorum sermonum, & oppugnandi ex instituto omnes & maximos quosque abusos & errores sæculi, declarando infelicitatem eorum, qui sectantur tyrannicas mundi, humanarumque passionum leges, & econtra summam eorum beatitudinem, qui suam amplecti volent doctrinam illis omni-

Sermo de sermo beatitudinis complectitur omnem doctrinam moralem Christianam.

omni-

omnino oppositam, quæ complectitur præcipuas octo veritates, nuncupatas à nobis Beatitudines octo Evangelicas. Et ecce hæc ostendunt nobis, omnia, in quibus mundus suam constituit felicitatem, veras esse misérias; & econtra illa omnia, in quibus non nisi misérias sibi imaginatur, veram consistere beatitudinem animarum Deo fidelium.

In primis mundus credit, palamque ac disertè evulgat, divites esse Beatos in terris, eòquòd videbatur ipsis omnia evenire & fluere ad vota. Deciperis, deceptor & fallax munde, ausculta veritatem æternam dicentem tibi: Væ vobis divites, qui habetis hic consolationem veltram, eòquòd impossibile quasi sit, introire vos unquam in regnum cælorum. Et ex adverso dicit:

Beati pauperes spiritu, id est, qui habent spiritum & cor abstractum ab omnibus mundi rebus, ipsorum est enim regnum cælorum. Non inquit, beatos illos esse in spe, eòquòd aliquando possessuri sint Paradisum, sed dicit, quod jam ipsius teneant possessionem, quâ jam reddantur beati: siquidem an non verus sit Paradisus, quando degustat anima jucundam & pretiosam possessionem Dei, quem nemo tollere potest ipsi, & a quo impletur consolationibus, quæ infinitâ ratione transcendunt il-

las omnes, quas universus mundus parare & parere illi potest.

Secundò mundus credit, hominem esse infelicem, si ulcisci non possit injuriam sibi illatam, nec duplò aut quadruplo reddere malum sibi factum. Et non videt, exitium se esse sibi ipsi, eòquòd levi, quàm accepit, injuriâ, quâ patienter perpessa poterat sibi parare coronam immortalem, malum sibi adsciscit æternum inseparabiliter connexum cum eâ, quam meditatur, vindictâ. Et Jesus Christus volens detegere fraudem, dicit ipsi: Beati mites, id est, qui patienter & cum mansuetudine tolerant injurias, quoniam ipsi possidebunt terram, id est, mititate suâ comparabunt sibi dominium mundi & regnabunt in omnium cordibus. Sic exponit S. Chrysostomus, qui audacter dicit, nihil esse, quod majorem habeat vim, majus robur, majusque imperium mansuetudine, tamque citò non extingui magnum ignem copiosâ abundantia aquarum, quàm extinguitur summè accensa hominum iracundiâ verbis blandis ac amicè prolatis.

Tertiò mundus non nisi risum aucupatur & gaudium, illòsque beatorum accenset numero, qui suam jucundè exigunt vitam in relaxationibus non intermissis & voluptatibus continuis: O munde obcæcate, quantum deciperis!

Beati pauperes, infelices divites,

Matth. 5.

s. Chryst. hom. 58. in Genes.

Luc. 6.

ciperis! Jesus Christus, qui ipsa est veritas, tibi dicit: *Va vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis*: non ridendo agitur poenitentia. Jam ignes æternos non nisi per poenitentiam evitare potestis: Lugendi igitur per totam æternitatem habebitis otium in rogis inferni. Et inquit ex opposito: *Beati, qui lugent*, id est, qui effundunt clam e corde suo lacrymas doloris continui de peccatis suis, renuntiantes per hoc omnibus vanis mundi gaudiis ac voluptatibus. O beatos, & millies beatos illos, quoniam consolabuntur in æternum.

Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam infelices gulosi.

Luc. 6.

Optimè noverat quartum mundi errorem quærentis felicitatem suam in voluptatibus sensuum, quorum plures reperire est tantæ brutalitatis, ut beatos se æstimarent, si semper esse possent ingurgitati ac ventre distenti. Et dicit illis: *Va vobis, qui saturati estis*, qui alium non adoratis Deum, nisi ventrem vestrum, cui sacrificatis omnia, propterea fame peribitis æternâ, & econtra declarat illis, beatos esse illos, qui esuriunt & sitiunt, qui famam tolerant & sitim, sed famem sacram justitiæ & sanctitatis, quoniam saturabuntur: non, quòd unquam habituri sint saturitatem tam plenam in hac vitâ, ut non semper experiantur famem & sitim majoris justitiæ; sed quòd in hoc præ-

cipuè suam inveniant beatitudinem, uti dicit S. Bernardus, s. Bernard. Anima justa nunquam dicit: *Epist. 253.* Satis est; semper stimulatam sentit fame & siti justitiæ majoris, ita ut, si semper viveret in terris, semper contenderet fieri melior, & suspiraret cum Vate regio: Non dicam unquam Domine satiata esse me; sed *Satiabor, cum apparuerit gloria tua.* O beatam animam famelicam, quæ tam amabili cruciatur torturâ.

Quintò oppugnat immiseri-

Beati misericordes, miseri immiseri-

cumfert signum reprobationis: cor autem misericors, quod suum diligit fratrem, quod illi compatitur, quod affert illi, quantum potest, solati, cor est cujusdam prædestinati.

Beati mundo corde; miseri, qui curam gerunt corporis.

Sexto, videns, quod mundus, qui totus animalis est, suam collocetem felicitatem in curando ac fovendo sollicitè suo corpore, modò id sanum sit ac incolume, modò suis fruatur desideriis, modò suis vivat Commodis, sibi que satisfactum jam credat, flocci æstimans suæ puritatem animæ, hanc illi præ omnibus commendat. Munde insensate, an ignoras te spiritum immortalem inclusum circumferre in ergastulo hoc luteo? Tu beatum te credis, si ergastulum hoc commodo fruatur statu; sed est potiùs infelicitas tua: hæc enim ratione, nunquam æternæ frui poteris lucis usurâ. Et ego dico tibi, veram consistere felicitatem in cura animæ tuæ: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt præsentem in omnem æternitatem.*

Beati pacifici, miseri discordiarum amatores.

Septimò miserans stupendam mundi cœcitatem, qui nonnisi vivere vult & potest in tumultu, semper in armis, in disceptationibus, in controversiis, in querimoniis, velut corpus phœneticum, cujus unum membrum armatur contra alterum, ad illud dilacerandum ex summâ fatuitate in hoc se suam invenire

putans felicitatem; aliàs enim non faceret, cum infelicitatem suam quærat nemo. Ipsæ referat illis oculos, ipsosque docet, ubi faciliè inveniant, si velint, veram & solidam felicitatem; nempe in mansuetudine & in amore pacis: quod, si ament discordias, pugnas, inimicitias, infernalium evadent filii furiarum: Verùm si amaverint unionem, pacem & tranquillitatem, appellandi sint Filii Dei, & potituri in omnem æternitatem hæreditate Patris sui. Beati pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.

Tandem concludit totum suum sermonem, Beatos pronuntiando illos, qui patiuntur persecutiones; quod paradoxum est subvertens & confundens omnem falsam mundi sapientiam: siquidem hæc ceu indubitatum tenet effatum, infelices esse illos, quos premit persecutio, aggravat adversitas, caleat afflictio. Verùm ò sapientia infinita! quantò veritates à te edoctæ, quamvis omnes nostros offendant sensus, magis sunt certæ, magis solidæ, magis consolatorix, quam omnes vanæ mundi fallaciæ, quibus nonnisi fucus est & dolosa species; O munde omnis expers scientiæ! Nisi credas Jesu Christo tibi dicenti: Beati, qui persecutionem patiuntur propter justitiam, in hac vita, magisque beati qui patiuntur

Beati, qui patiuntur, infelices, qui non habent, quod patiantur.

ma-

magis; in testimonium advoco, quidquid volueris (exceptâ Babylone tuâ, quæ composita non est, nisi ex insipientibus) consule desuper omnia: Interroga cœlum, interroga bonos omnes; qui sunt in terris, interroga infernum, si velis, ipsum; an verum sit, beatos illos esse, qui persecutionem patiuntur, qui obruuntur adversitatibus, qui onerantur crucibus, quas cum submissione in voluntatem Dei portant & tolerant in hac vita.

Totum cœlum respondebit tibi: Scriptum est, & veritas est fidei: *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* Qui partem non habuerit ex cruce Redemptoris, partem non habebit ex Redemptoris gratiâ; & tandem omnes mundi consolationes simul non tantâ nos locupletarent felicitate, quantum invenimus in tribulationum & adversitatum minima. Omnes boni, quos universus complectitur orbis, tibi dicent, se expertos esse, neminem sequi posse Jesum Christum, nec ambulare post ipsum in via cœli, nisi oneratus sit cruce ipsius; in super gratiam, virtutem, innocentiam, in quibus consistit tota felicitas & tota tranquillitas animarum, ita inseparabiles esse ab afflictionibus, ut videantur ab instanti, quo non patiuntur amplius, illa omnia in ipsis diminui;

perdi successivè Spiritum Jesu Christi & resumi illum mundi, ita ut videatur illos quasi amplius non esse Christianos: sicque beatos esse illos, qui patiuntur aliquid pro Deo, magisque beatos, qui patiuntur plura. Et totus ipse infernus horribili ad te clamabit voce: *Maledictæ mundi voluptates, quæ induxistis nos, ut fugeremus crucem, quàm magni modò constatis nobis!* O quàm eramus miseri, dum felices nos credebamus, ab omni miseriâ, ab omni cruce liberi! Ubi modò estis fortunatæ afflictiones mundi perpeffæ & toleratæ pro Deo? Summè fueratis deprædicatæ nobis, sed ludibrio habebamus vos, quia vos non noveramus. Non lugemus vos, voluptates præteritæ: Eheu! utinam fuissetis nunquam: sed deploramus te crux amabilis: Ah deploramus te! ita, deplorabimus te in æternum.

Ecce tibi, quâ ratione doctrina Jesu Christi è diametro sit opposita cunctis mundi affectibus ac desideriis. Mundus beatos dicit divites; Jesus Christus beatos dicit pauperes; Mundus beatos nuncupat eos, qui aucupantur vindictam; Jesus Christus beatos nuncupat illos, qui cum mansuetudine supportant injurias: Mundus beatis accenset eos, qui ridet, gaudent & jucundantur;

Oppositio inter doctrinam Jesu Christi, & illam mundi.

AA. 14. v. 21.

Cœlum, terra & infernus testatur, beatos esse, qui patiuntur.

dantur; JESUS CHRISTUS beatis accenset illos, qui lugent, plorant & contristantur. Mundus beatos æstimat eos, qui lautè vivunt ac opiparè; JESUS CHRISTUS beatos æstimat illos, qui fame & siti tenentur justitiæ: Mundus beatos affirmat eos, qui nullam commiserando admittunt societatem miseriarum alienarum. Et JESUS CHRISTUS beatos affirmat illos, qui misericordiam aliorum exhibent miseris, quoniam & ipsi misericordiam consequentur: Mundus beatos deprædicat eos, qui sanitatem & incolumitatem obtinent corporum; & JESUS CHRISTUS beatos deprædicat illos, qui innocentem conservant animam, suumque cor mundum à peccato: Mundus beatos appellat eos, qui præfervido & generoso sunt animo, qui omnia susque deque vertant, oppugnent alios, seque defendant; & JESUS CHRISTUS beatos appellat illos, qui amantes sunt pacis, hanc inquirunt, in se & aliis conservant: Mundus denique beatos asseverat eos, qui non intermissà fruuntur prosperitate, nec quidquam habent, quòd patiantur; JESUS CHRISTUS beatos asseverat illos, quos persecutiones obruunt, quos cruces onerant & affligunt.

Onesimus exspectare vix potuit, quoad suum absolverat Ecclesiasticus sermonem, quin

subasperè alloqueretur illum: An ratione hâc declamas & debucinas Verbum Dei? An concionem hanc esse dicas factam à JESU CHRISTO? Attulisti in medium verba plurima, quæ nunquam ex ipsius sunt ore profecta; citasti sanctos Ecclesiæ Patres; an JESUS CHRISTUS in sermone suo citavit illos? Et deinde dicebas, ipsius inesse labiis eloquentiam omninò divinam, verbæque ipsius mirificâ pollere virtute commovendi corda; nihil ejusmodi in me expertus sum, meâ spe, quàm alueram animo, deceptus.

Credo id equidem, respondet Ecclesiasticus; siquidem non repetii tibi de verbo ad verbum sermonem JESU CHRISTI; non ad longum Evangelistæ exarârunt illum; sed annotârunt solummodò præcipua, quæ tractabat, capita: Et quandò dicitur, veros Concionatores adniti debere, ut purè annuntiant verbum Dei, non est intelligendum, ipsos eadem in medium proferre debere verba ab ipso dicta; sed quòd loqui nil debeant, quòd adversetur intento ab ipso sensui, & benè cognoscere studeant veram sancti Evangelii intelligentiam, ut emendatè illud exponant, & quantum poterunt, animis imprimant mortalium.

Hinc est, quòd citârunt Patres Ecclesiæ, eò quòd exiis melius intel-

Quid sit prædicare purum Verbum Dei.

intelligere & cognoscere possumus sensum Evangelii; & ut verum fatear, nobis aliud hâc in parte non superest remedium, nisi ut recurramus ad ipsum JESUM Christum, ipsum consulendo in oratione, ipsum obsecrando profundâ cum humilitate & ingenti Spiritûs fervore, ut ostendat se nobis, quatenus & nos ostendere possimus ipsum aliis, utque effundat divinæ suæ gratiæ unctionem in corda nostra, & super labia nostra, quatenus verba ipsius e corde nostro profecta, virtutem acquirant commovendi animas, illasque Deo lucrandi. Procul dubio Prædicatores, qui ratione hâc cognoscere studerent JESUM Christum

& nonnisi loquerentur ex abundantia ipsius Spiritûs magnum facerent profectum, mirabilemque colligerent fructum. Sed quàm pauci sunt horum! quàm pauci sunt horum! quia paucos reperire est Prædicatores, qui viri existant magnæ orationis.

Novi saltem, replicat Onesimus, numerari inter eos, qui non ita purè quærant commodum JESU Christi, quin admisceant illi quoque suum; novi id, & ipsemet vidi. Narrare me tibi oportet ad hoc propositum, quid contigerit auditu forsan non inutile, nec injucundum.

ARGUMENTUM.

Quid acciderit cum tribus Prædicatoribus.

ARTICULUS IV.

NOVERIS tres Prædicatores, qui non ita differebant indole ac genio, sicut differre videbantur amictu & habitu, viros haud mediocri insignes humanitate (familiariter enim utebantur mundo, ex cujus consuetudine, ut ratio postulat, studebant se excolere) post absolutos quadragesimales suos sermones convenisse, vel casu fortuito, vel ex instituto in hospitio satis bono, quod erat secus viam, quâ iter faciebam. In-

travi paulò post ipsos, & quia non erant Misantropi, fugientes conversationem hominum, amicè admodum me exceperunt, ad innuendum mihi, meam sibi haud displicere societatem, nec ullo se afficiendos à me fastidio. Intelligebam benè, ipsos jam diuturnâ conjunctos fuisse familiaritate, dum perspexi, quantâ enarrant sibi invicem confidentiâ eas, quæ ipsis obtigerant, sortes.

Qggg 3

Gau.

fit præ-
parum
m Dei.